

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

Jelentés

Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése

A nagyközségi önkormányzatok
gazdálkodásának fenntarthatósága
2018.

18081
www.asz.hu

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

Jelentés

Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése

A nagyközségi önkormányzatok
gazdálkodásának fenntarthatósága
2018. 04. hó 20. nap

Dömök László
elnök

18081
www.asz.hu

AZ ELLENŐRZÉST FELÜGYELTE:

HOLMAN MAGDOLNA JULIANNA felügyeleti vezető

AZ ELLENŐRZÉST VEZETTE ÉS A VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS:

SZAPPANOS JÚLIA osztályvezető

A PROGRAM ÖSSZEÁLLÍTÁSÁÉRT FELELŐS:

SZAPPANOS JÚLIA osztályvezető

IKTATÓSZÁM: EL-0318-014/2018.

TÉMASZÁM: 2474

ELLENŐRZÉS-AZONOSÍTÓ SZÁM: V0818

Jelentéseink az Országgyűlés számítógépes hálózatán és az Interneten a www.asz.hu címen is olvashatóak.

TARTALOMJEGYZÉK

■ ÖSSZEGZÉS.....	5
■ CÉL, TERÜLET, HÁTTÉR, INDOKOLTSÁG	6
■ LÉNYEGES KÉRDÉSKÖRÖK	8
■ ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI	9
■ MEGÁLLAPÍTÁSOK.....	11
■ KÖVETKEZTETÉSEK	20
■ MELLÉKLETEK	21
I. sz. melléklet: Fogalomtár	21
II. sz. melléklet: Az ellenőrzési kritériumok módszertana és értékelése.....	25
III. sz. melléklet: Az eszközök és források alakulása kiemelt mérlegsoronként a 2013-2015. években (M Ft).....	27
IV. sz. melléklet: Pénzügyi egyensúlyi helyzet CLF módszer szerinti értékelése a 2013-2015. években (ezer Ft)	28
V. sz. melléklet: Az önkormányzatok 2014-2015. évi főbb mutatóinak és kockázati területeknek az összefoglaló értékelése.....	29
VI. sz. melléklet: Az önkormányzatok 2014-2015. évi főbb mutatói és kockázati területek részletes értékelése	30
VII. sz. melléklet: A kockázatelemzés alá vont önkormányzatok.....	31
■ FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK	33
■ RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	35

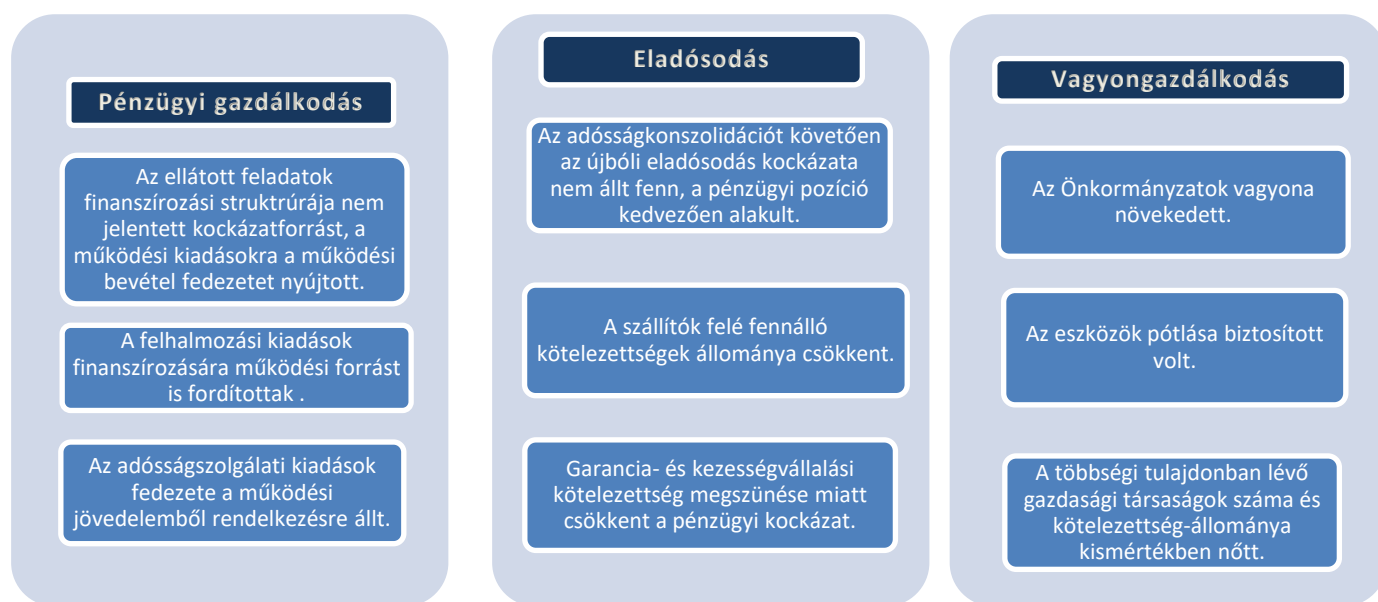

ÖSSZEGRZÉS

Az Állami Számvevőszék a 2014-2015. évek időszakára elvégezte a nagyközségi önkormányzatok gazdálkodása kockázatainak értékelését, amelynek eredményeként az alábbi megállapításokat teszi:

- *A nagyközségi önkormányzatoknál a pénzügyi gazdálkodás fenntarthatósága biztosított volt.*
- *Az eladósodás kockázata nem állt fenn.*
- *Az Önkormányzatok vagyongazdálkodása során biztosított volt a vagyon értékének megőrzése.*

Az Önkormányzatok gazdálkodásának fenntarthatóságával kapcsolatos főbb megállapítások, következtetések

A nagyközségi önkormányzatok pénzügyi és vagyongazdálkodása biztosította a törvényben meghatározott feladataik ellátását.

A PÉNZÜGYI KOCKÁZATOK NEM FOKOZÓDTAK. AZ ÖNKORMÁNYZATOK VÁLTOZATLAN FORMÁBAN TÖRTÉNŐ FELADATELLÁTÁSA ÉS GAZDÁLKODÁSA NEM HORDOZOTT KOCKÁZATOT.

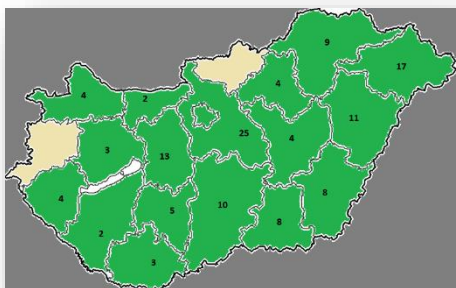
CÉL, TERÜLET, HÁTTÉR, INDOKOLTSÁG

Ellenőrzés célja

AZ ELLENŐRZÉS CÉLJA, annak megállapítása, hogy az Önkormányzatok¹ képesek voltak-e a törvényben meghatározott feladatokat ellátni, gazdálkodásuk változatlan formában fenntartható-e. A Magyar Államkincstár által kezelt központi információs rendszerében lévő – az ÁSZ² részére átadott – önkormányzati beszámoló adatok értékelése alapján beazonosított kockázatok kezelésének előmozdítása.

Ellenőrzés területe

NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT 17 megyében van – összesen 132 db –, a MÁK³ törzskönyvi nyilvántartásában szereplő 2017. áprilisi adatok szerint. Állandó lakosainak száma 2015. január 1-jén 492 411 fő volt. A nagyközségek egy része társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett és/vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott település. A nagyközségből a 2014. évben 60, míg 2015. évben már 68 önkormányzat kapott kiegészítő önkormányzati támogatást.

A településtípus átlag alapján az 1 lakosra jutó működési kiadás a 2014. évben 144,0 ezer Ft/fő, a 2015. évben 142,7 ezer Ft/fő volt. Az 1 főre jutó 2015. évi adóbevétel 35,8 ezer Ft, 3,8 ezer Ft-tal volt több mint a 2014. évben.

A többségi tulajdoni hányadú gazdasági társaságaik száma a 2014. január 1-jei 63-ról 2014. december 31-re 55-re csökkent, 2015. december 31-re 60-ra növekedett. A gazdasági társaságok elsősorban a működési feladatellátásban működtek közre, vagy látták el azokat.

Az Önkormányzatok összevont költségvetési beszámolók szerint teljesített éves költségvetési bevétel és kiadás, a könyvviteli mérleg szerinti eszközök, a követelések és kötelezettségek állományi értékét az 1. táblázat mutatja be.

1. táblázat

GAZDÁLKODÁSI ADATOK (M FT)

Év	Bevételek	Kiadások	Eszközök	Követelések	Kötelezettségek
2014. 12. 31.	94 105,1	92 441,1	347 912,4	906,5	5760,7
2015. 12. 31.	109 115,2	104 591,7	384 509,1	785,8	4688,5

Forrás: Önkormányzati beszámolók

Az ellenőrzés háttere, indokoltsága

AZ ÁSZ STRATÉGIÁJÁBAN célul tűzte ki, hogy az önkormányzatok ellenőrzése során azok pénzügyi-gazdasági helyzetét értékeli, kockázatait feltárja, az új megközelítésű, elemzéssel alátámasztott mintavétellel, illetve ellenőrzési eljárásokkal csökkentse a helyszíni ellenőrzések számát. A monitoring rendszer az önkormányzatok éves költségvetési beszámolójának, időközi költségvetési jelentéseinek és mérlegjelentéseinek a központi információs rendszerben szereplő adatai értékelése alapján jelzi, hogy melyek azok az önkormányzatok, és melyek azok a területek, ahol olyan kedvezőtlen gazdasági folyamatok, vagy gazdasági események következtek be, amelyek ellenőrzés lefolytatását teszik indokolttá.

Ennek az egyszerűsített ellenőrzési módszernek az eredményeként megtörténik az önkormányzatok pénzügyi, vagyoni helyzetének megítélése, a pénzügyi egyensúly minősítése, továbbá a változások hatásának értékelése.

ÖNKORMÁNYZATI ALRENDSZERBEN megjelenő gazdálkodási nehézségek, likviditási problémák és az eladósodottság növekedése az ÁSZ figyelmét a 2011. évtől az önkormányzatok pénzügyi helyzetére irányította. Az önkormányzati feladatellátást érintő átalakítások meghatározó része a 2013. évben következett be azzal, hogy az igazgatási, az oktatási, az egészségügyi és a szociális ellátásban a feladatok jelentős hányadát átvette az állam.

Az önkormányzati alrendszerben a 2013. évtől bevezetett új feladatfinanszírozási rendszer keretein belül továbbra is megoldandó kérdés a pénzügyi egyensúly megteremtése, hosszú távú fenntartása. Ahhoz, hogy az önkormányzatok meg tudjanak felelni a számukra meghatározott – szigorúbb – gazdálkodási szabályoknak, és az új feltételek mellett is biztosítható legyen a közszolgáltatások megfelelő színvonalú ellátása, szükséges volt a pénzügyi-gazdasági rendszerük alapjainak megszilárdítása, amely célt az adósságkonszolidáció szolgálta.

Az adósságkonszolidáció az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetére kedvező hatást gyakorolt, azonban a problémák kiváltó okait nem szüntette meg, ennek kezelése nélkül viszont az adósságállomány újratermelődhet. Erre tekintettel kiemelt fontosságú az önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetére ható kockázatok feltárása, az ezzel kapcsolatos folyamatok, trendek bemutatása.

LÉNYEGES KÉRDÉSKÖRÖK

---

1. — *Az Önkormányzatok pénzügyi gazdálkodásának fenntarthatósága biztosított volt-e?*

---

2. — *Fennállt-e az Önkormányzatok eladósodásának kockázata?*

---

3. — *Az Önkormányzatok vagyongazdálkodása során biztosított volt-e a vagyon értékének megőrzése?*

ELLENŐRZÉS HATÓKÖRE ÉS MÓDSZEREI

Az ellenőrzés típusa, időszaka

Megfelelőségi (helyénvalósági) ellenőrzés.

A 2014. január 1-je és 2015. december 31-e közötti időszak. A dinamikus mutatók esetében kitekintéssel a 2013. december 31-ei pénzforgalmi adatokra is.

Az ellenőrzött szervezet

Belügyminisztérium

Az ellenőrzés jogalapja, módszerei

Az ellenőrzés jogszabályi alapját az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 1. § (3) bekezdésének, az 5. § (2)-(6) bekezdéseinek, valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 61. § (2) bekezdésének előírásai képezték.

Az ellenőrzést a szakmai program ellenőrzési kérdései, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, az ellenőrzés szakmai szabályok és módszertanok figyelembe vételével végeztük.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése a Magyar Államkincstár által rendelkezésre bocsátott dokumentumokra, adatokra alapozva elemző eljárással történt, amelyeket kontrolláltunk nyilvános elérhető adatbázisokban szereplő adatokkal.

Az ÁSZ az ellenőrzés előkészítése során meghatározta az ellenőrzési (helyénvalósági) kritériumokat, amelyek az ellenőrzési bizonyíték értékelésének, valamint a számvevőszéki jelentésben szereplő megállapítások és következtetések alapját képezték. A megállapításokban használt fogalmak értelmezését, forrását a fogalomtár, a lényeges és jellegzetes mutatók helyénvalósági kritériumait, és a kockázatok értékelését az ellenőrzési kritériumok módszertana és értékelése tartalmazza.

A pénzforgalmi adatokat tartalmazó mutatók számításánál a 2014. évben a 2013. év végi adatokat, a 2015. évben a 2014. évi végi adatokat tekintettük bázis adatnak. A mérlegadatokat tartalmazó mutatók esetében – az eredményszemléletű számvitel 2014. évi bevezetése miatt – a 2014. évben a 2013. évi mérleg záró adatai helyett az új számviteli szabályok alapján készült 2014. évi mérleg nyitó adatait, a 2015. évben a 2014. év végi adatokat tekintettük bázis adatnak. A gazdasági társaságok esetében a 2016. évi VI. havi időközi költségvetési jelentésekben szereplő 2015. december 31-re vonatkozó társasági adatokat vettük figyelembe.

Az ellenőrzési kérdésekre adott válaszok alapján értékeltük, hogy az önkormányzatok képesek voltak-e a törvényben meghatározott feladataikat ellátni, gazdálkodásuk változatlan formában fenntartható-e.

MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. Az Önkormányzatok pénzügyi gazdálkodásának fenntarthatósága biztosított volt-e?

Az Önkormányzatok által ellátott feladatok, felhalmozások és adósságszolgálat finanszírozási struktúrája a 2014-2015. évben is biztosította a nagyközségi önkormányzatok pénzügyi gazdálkodásának fenntarthatóságát.

2. táblázat

MUTATÓK ALAKULÁSA		
Mutatók (%)	2014. év	2015. év
Működési kiadások fedezettsége	105,9	110,0
Kiegészítő önkormányzati támogatás aránya	0,8	1,1
Adóbevételek működési bevételeken belüli aránya	21,0	22,8
Felhalmozási kiadások fedezettsége	88,4	92,8
Törlesztés fedezettségének aránya	63,3	23,4
Nettó működési jövedelem változása	-60,3	250,9
Pénzügyi műveletek eredményének változása	-	-142,9

Forrás: önkormányzati beszámolók

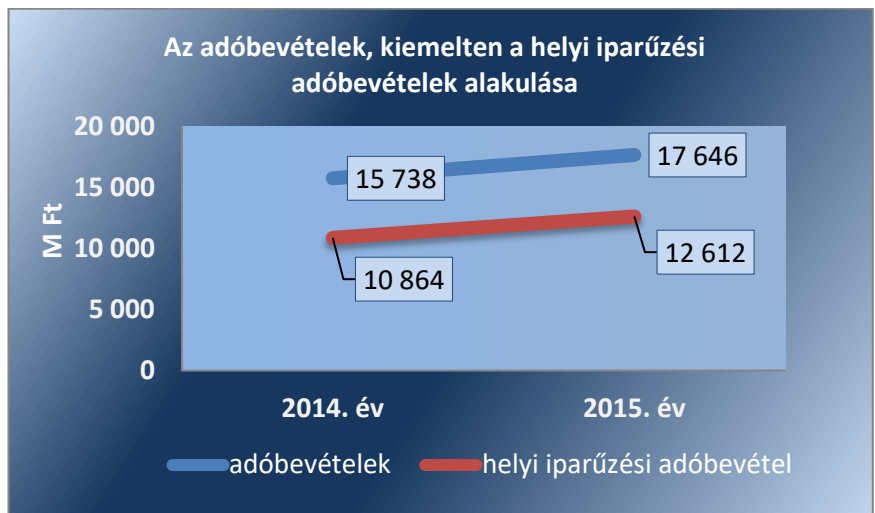
A 2014. és 2015. évben az Önkormányzatok által ellátott feladatok működési kiadásaira a működési bevételek fedezetet nyújtottak, a folyó bevételek 2,9%-kal (2196,6 M Ft-tal) nagyobb mértékben realizálódtak 2015. évben a 2014. évhez viszonyítva, míg a működési kiadások csökkentek 0,9%-kal (633,9 M Ft-tal). Ez utóbbit befolyásolta, hogy a működési kiadások (kamatkiadások nélkül) 3,9%-os (2245,7 M Ft) növekedése mellett a transzferkiadások (elsősorban az államháztartáson kívülre – vállalkozásoknak, magánszemélyeknek – átadott pénzeszközök) egyharmaddal (3116,1 M Ft-tal) csökkentek. A 2015. évben a folyó bevételek növekedésének mértékét a saját működési bevételek 7,3%-kal (1739,9 M Ft-tal) való növekedése kedvezően befolyásolta. Amennyiben az önkormányzat a működési bevételeket, annak mértékét megtartani, vagy bővíteni nem tudja, az kockázatot jelent a működési jövedelemre.

Az Önkormányzatok által ellátott feladatok mértékében bekövetkezett változások, az államháztartáson kívülre átadott pénzeszközök csökkenése, a közhatalmi bevételek nagysága, arányának növekedése kedvezően hatott a működési költségvetési egyensúlyra. Az átadott pénzeszközök csökkentésével összefüggésben az önként vállalt feladatok racionalizálása, az egyéb bevételnövelő és kiadáscsökkentő intézkedések hatása a pénzügyi egyensúlyhoz, annak stabilizálásához elégségesnek bizonyult.

A 2014. évben 865,5 M Ft, a 2015. évben 854,9 M Ft kiegészítő önkormányzati támogatásban részesültek összességében az Önkormányzatok, amely támogatás átlagosan 2014. évben a működési bevételek 0,8%-át, a 2015. évben pedig a 1,1%-t tette ki. Ezen településeknél e támogatás aránya a működési bevételekhez viszonyítva a 2014. évben 0,2-29,1% között, a 2015. évben 0,1-11,9% között mozgott.

A 2015. évben az adóbevételek működési bevételeken belüli aránya a 2014. évhez képest 1,8 százalékponttal nőtt, a helyi adóbefizetések növekedése miatt. Az adóbevételek – kiemelten a helyi iparüzési adóbevételek – alakulását az 1. ábra mutatja be.

1. ábra

Forrás: önkormányzati beszámolók

A FELHALMOZÁSI bevételek a 2014. évben 88,4%, a 2015. évben 92,8%-ban nyújtottak fedezetet a felhalmozási kiadásokra. E fedezettség arányok azt jelzik, hogy a fejlesztések finanszírozása a tárgyévi felhalmozási bevételekből nem tudott megvalósulni. A felhalmozási kiadások és azok finanszírozása a 2014-2015. években nem jelentettek kockázatot az Önkormányzatok gazdálkodására, mert a felhalmozási költségvetés egyenlege egyedül a működési jövedelemből is finanszírozható volt. Ez a finanszírozás azonban kockázatot jelenthet a tekintetben, hogy az alapfeladatok ellátására elegendő forrást fordítottak-e. A beruházások tekintetében további kockázatot hordoz, hogy az üzembe helyezett eszközök későbbi fenntartására képződik-e elegendő működési jövedelem. A nem megfelelően üzemeltetett és karbantartott vagyontárgyak az önkormányzatnál bevételkiesést (kisebb bérleti díj realizálható) vagy kiadásnövekedést (elhasználódott eszközök felújítása, vagy új beszerzése) okozhatnak, amely hatással jár a pénzügyi egyensúlyra. A 2015. évi felhalmozási kiadások forrásösszetételét a 2. ábra mutatja be.

2. ábra

Forrás: önkormányzati beszámolók

A 2014. évben a költségvetési kiadások 23,3%-át, a 2015. évben 32,8%-át fordították fejlesztésekre. A beruházási aktivitás 2015-ben megélnélt, a növekedésre hatással volt az új EU⁴ programozási időszakban megnyíló forrás.

Az Önkormányzatok rendelkeztek adósságszolgálathoz kapcsolódó kötelezettséggel a külső források – hitelek, forgatási és befektetési célú értékpapírok – miatt. A 2014-2015. években a finanszírozási műveletek egyenleg negatív volt, amelyeknek oka volt, hogy a hiteltörlesztésre és egyéb finanszírozási kiadásokra fordított összeg nagyobb volt, mint a hitel felvétel és az egyéb finanszírozási bevételek összege. A 2014. évben 789,5 M Ft, a 2015. évben 1574,5 M Ft hitelfelvétel, illetve a 2014. évben 2073,4 M Ft, a 2015. évben 1636,3 M Ft hiteltörlesztés volt.

A pénzügyi műveletek eredménye 2015-ben kedvezőtlenül (-213,2 M Ft) alakult, mert a pénzügyi műveletek ráfordításai – pl.: fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások, értékpapírok értékvesztése, árfolyamvesztés – meghaladták a pénzügyi műveletek eredményes létező bevételeit – kapott kamatok, árfolyamnyereség, osztalék –, amely a működési jövedelem alakulását kedvezőtlenül befolyásolta.

Az Önkormányzatoknak a 2014. évben 1528,6 M Ft és 2015. évben 5363,3 M Ft nettó működési jövedelme keletkezett, amely fedezetet nyújtott a külső források adósságszolgálatának teljesítésére, így az kockázatot nem jelentett az Önkormányzatok gazdálkodására. A nettó működési jövedelem növekedését a működési jövedelem – folyó bevételek és folyó kiadások különbözete – 67,9%-os növekedése, valamint a tőketörlesztésre fordított kiadások 38,0%-os csökkenése eredményezte. Az Önkormányzatok törlesztési fedezettsége a 2014. évben 63,3%, a 2015. évben 23,4% volt, amely megmutatta, hogy a működési jövedelemből mennyit fordítottak tőketörlesztésre. Amennyiben a törlesztési fedezettség aránya növekedne, és/vagy a működési jövedelem csökkenne, továbbá újabb adósságot keletkeztető ügyletet kötnek, akkor az, kockázatot jelenthet a gazdálkodásra.

Az Önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzetére jellemző adatokat – a 2013-2015. években – a IV. számú melléklet, az eszközök és források alakulását kiemelt mérlegsoroként – a 2013-2015. években – a III. számú melléklet tartalmazza.

Elemző eljárás keretében készített riport alapján (ÖKOMER), a 2014-2015. évekre vonatkozóan az Önkormányzatok azonosított kockázatait, azok összefoglaló értékelését az V. számú melléklet, az önkormányzatok 2014-2015. évi mutatói és kockázatai értékelését pedig a VI. számú melléklet tartalmazza.

2. Fennállt-e az Önkormányzatok eladósodásának kockázata?

Az Önkormányzatok kötelezettségei alapján – a 2014. évhez hasonlóan – a 2015. évben sem állt fenn eladósodás kockázata.

A PÉNZÜGYI EGYENSÚLY az Önkormányzatoknál a 2014. és a 2015. évben biztosított volt. Az Önkormányzatok költségvetési bevételei a 2014. és a 2015. évben fedezetet nyújtottak a költségvetési kiadásokra, a maradvány igénybevétele – 2014. évben 10 993,7 M Ft, a 2015. évben

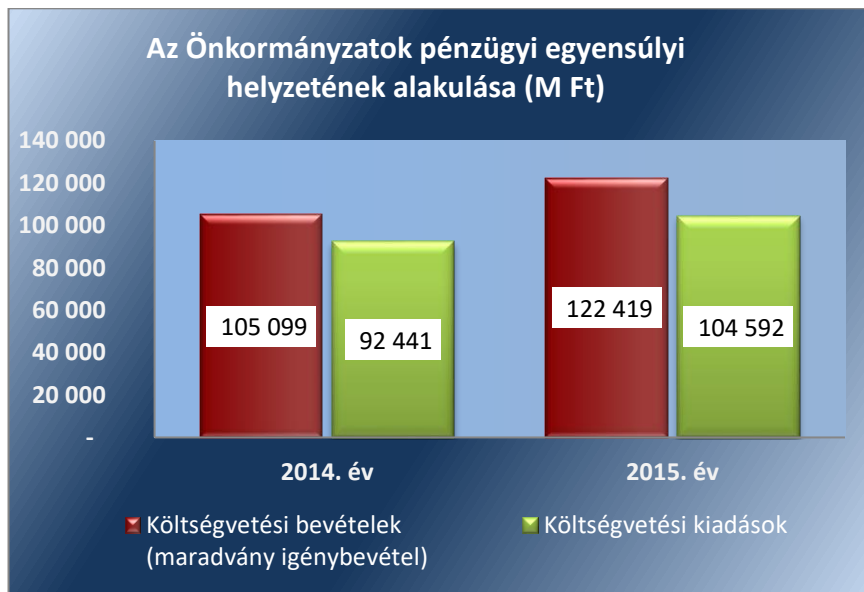
3. táblázat

MUTATÓK ALAKULÁSA		
Mutatók	2014. év	2015. év
Eladósodási mutató (%)	1,7	1,2
Eladósodási mutató változása (százalékpont)	-0,7	-0,5
Banki kötelezettségállomány változása (%)	-94,4	114,6
Tárgyévi pénzügyi pozíció változása (%)	134,3	89,0
Szállítói állomány változása (%)	7,2	-39,7
Lejárt szállítói állomány aránya (%)	6,3	12,8
90 napon túl lejárt kötelezettségek aránya (%)	0,3	0,4
Banki kötelezettségállomány mérlegfőösszeghez viszonyított aránya (%)	0,1	0,2
Garancia- és kezességvállalások állománya (M Ft)	285,5	0,0

Forrás: önkormányzati beszámolók

13 303,9 M Ft – javította az Önkormányzatok helyzetét. A pénzügyi egyensúlyi helyzet alakulását a 3. ábra mutatja be.

3. ábra

Forrás: önkormányzati beszámolók

A tárgyévi pénzügyi pozíció a 2014. és a 2015. években pozitív volt, amelyet a folyó költségvetés pozitív egyenlege – annak nagysága – eredményezett, annak ellenére, hogy a felhalmozási költségvetés és a finanszírozási egyenleg is negatív volt. A 2015. év tárgyévi pénzügyi pozíció előző évhez viszonyítottan kedvezően változott, közel kétszerese lett, amelyet a növekvő folyó bevételek eredményeztek a folyó kiadások csökkenése mellett.

Az Önkormányzatok forrásainak összetételében az idegen források aránya a 2014. évben 0,7 százalékponttal, a 2015. évben 0,5 százalékponttal csökkent az előző évhez képest. Az eladósodási mutató kedvező alakulását a 2015. évben a szállítói, a banki, valamint a garancia és a kezességvállalások miatti kötelezettségek összességének együttes csökkenése eredményezte. Az eladósodás folyamata során az önkormányzat rendszeresen többet költ, mint amennyi bevétele keletkezik, a fennálló kötelezettségek teljesítésére nem áll rendelkezésre fedezet és nem is kerül sor a kifizetésre.

Az adósságkonszolidációt követően a banki kötelezettségek állománya az előző évhez viszonyítva 2014. évben 94,4 %-kal csökkent, 2015. évben 114,6%-kal növekedett. A banki kötelezettség állomány növekedése jelzi az önkormányzat újbóli eladósodásának kockázatát, ugyanakkor a banki kötelezettség állomány mérlegfőösszeghez viszonyított aránya az ellenőrzött időszakban még nem jelentett kockázatforrást az eladósodásra, mert a működési jövedelem mindkét évben erre fedezetet nyújtott.

2014-2015. években adósságot keletkeztető ügylet megkötésére a 132 nagyközségi önkormányzattól négy-négy nagyközségi önkormányzat esetében került sor. Kormányzati jóváhagyással három-három hosszú lejáratú adósságot keletkeztető ügyletet kötöttek, 2014. évben 196,4 M Ft, a 2015. évben 418,0 M Ft összegben. Kormányzati hozzájáruláshoz nem kötött hosszú lejáratú adósságot keletkeztető ügyletek megkötésére a 2014-2015. évben egy-egy esetben került sor, a 2014. évben 9,5 M Ft, a

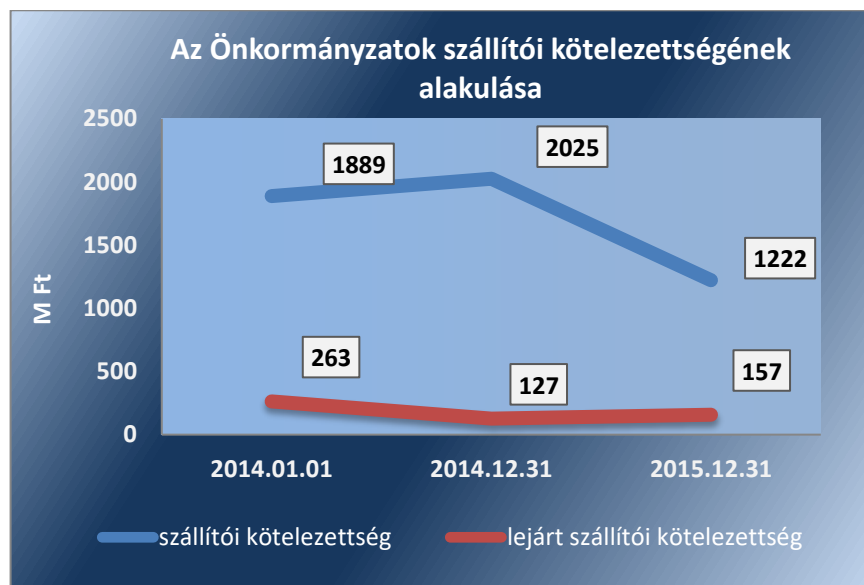
2015. évben 14,4 M Ft összegben. Az ellenőrzött időszakban az önkormányzatok által megkötött adósságot keletkeztető ügyletek miatt egyedi kockázat jelentkezhethet az ügyletet kötő Sükösd és Gádoros önkormányzatoknál.

Az Önkormányzatoknak garancia-, és/vagy kezességvállalásból származó függő kötelezettségének állománya 2014. december 31-én 285,5 M Ft volt, 2015. december 31-én azonban már nem állt fenn ilyen kötelezettség. Ennek eredményeként az Önkormányzatoknál 2015. év végén garancia-, és kezességvállaláshoz kapcsolódó függő kötelezettség miatti eladósodási kockázatot nem volt.

Az Önkormányzatok dologi, beruházási és felújítási kiadásokkal kapcsolatos kötelezettségállománya (továbbiakban: szállítói kötelezettség) a 2014. évben 7,2%-kal növekedett, a 2015. évben 39,7 %-kal csökkent az előző időszakhoz képest. A szállítói kötelezettség év végi aránya a működési jövedelemhez viszonyítva kedvezően alakult, mert a 2013. évi 23,2%-hoz viszonyítva a 2015. év végére 17,5%-ra csökkent. A működési jövedelem szállítói kötelezettséggel terhelt arányának kedvező tendenciáját támasztja alá az is, hogy a 2014. év végi arány 48,6% volt.

A szállítói kötelezettség alakulását a 4. ábra szemlélteti.

4. ábra

Forrás: önkormányzati beszámolók

Az Önkormányzatok a 2014-2015. években a szállítókkal szembeni kötelezettségeiket nem tudták határidőre teljesíteni. A lejárt szállítói kötelezettség mértéke 2015. évben kedvezőtlenül alakult, mert a 2014. év végi 51,7%-os csökkenést követően, a 2015. évben 23,6%-kal növekedett az előző évhez képest.

Az Önkormányzatok a 2014. év végén 19,3 M Ft, a 2015. év végén 20,9 M Ft 90 napon túl lejárt tartozással rendelkeztek, amely – a 90 napon túl lejárt kötelezettségállomány miatt – kockázatot jelent, adósságrendezési eljárásra indítása miatt.

Összességében a 2015. évben a szállítói kötelezettség változása pénzügyi kockázatot nem jelent, az Önkormányzatok fizetőképességének csökkenését, a pénzügyi kockázat növekedését nem jelzi.

3. Az Önkormányzatok vagyongazdálkodása során biztosított volt-e a vagyon értékének megőrzése?

Az Önkormányzatok vagyongazdálkodását érintő, 2014-2015. években bekövetkezett változások hatása nem hordozott kockázatot az Önkormányzatok gazdálkodására, mert

- a vagyon értékének megőrzését, az eszközök pótlását biztosították,
- a többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok kötelezettségei kismértékben emelkedtek.

4. táblázat

MUTATÓK ALAKULÁSA		
Mutatók	2014. év	2015. év
Befektetett eszközök fedezettsége (%)	101,4	97,3
Ingatlanok és kapcsolódó vagyonértékű jogok állományának változása (M Ft)	11 942,4	23 225,9
Koncesszióba, vagyonykezelésbe adott eszközök állományának változása (M Ft)	-2024,5	6274,4
Eszközpótlási mutató (tárgyi eszközök összesen) (%)	126,0	214,0

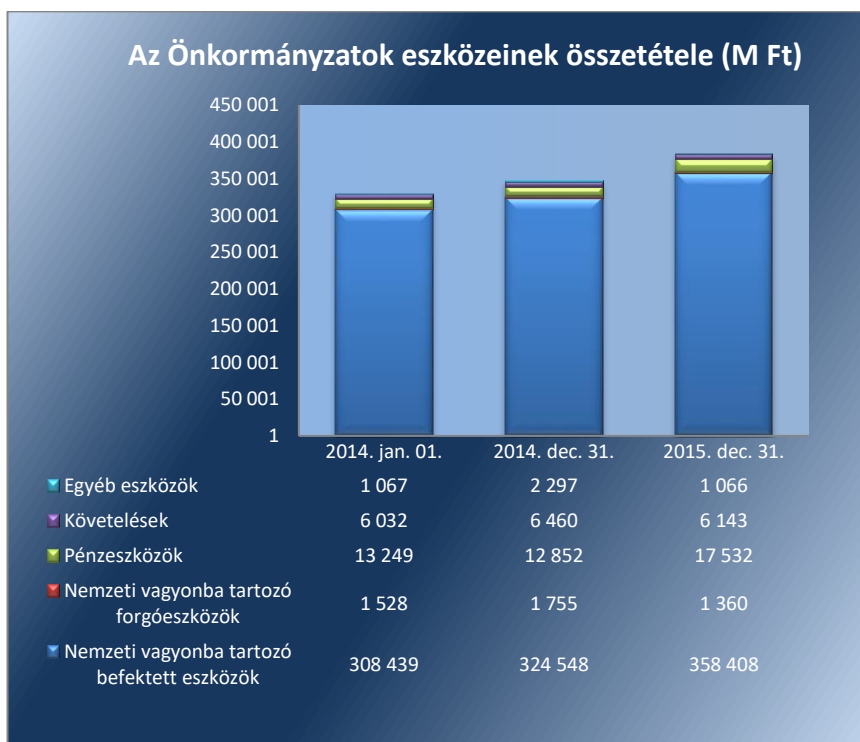
Forrás: önkormányzati beszámoló

2014. január 1-jéről 2015. év végére az Önkormányzatok mérlegben kimutatott vagyona 54 194,3 M Ft-tal, (16,4%-kal) 384 509,1 M Ft-ra nőtt.

A vagyon szerkezetében bekövetkezett változásokat – többek között – a nemzeti vagyonba tartozó forgóeszközök (többségében az értékpapírok) 11,0%-os (167,9 M Ft) csökkenése mellett, az Önkormányzatok nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközeinek 16,2%-os (49 969,3 M Ft), valamint a pénzeszközök állományának 32,3%-os (4282,8 M Ft) növekedése eredményezte.

Az eszközök összetételét az 5. ábra szemlélteti.

5. ábra

Forrás: önkormányzati beszámoló

A 2015. évi vagyongazdálkodásban az év végi saját tőke 97,3%-ban nyújtott fedezetet a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközökre, amely azt jelzi, hogy szükség volt idegen forrásokra a vagyoni eszközök megszerzéséhez. Ez az arány 2014. év elején 104,1%, a 2014. év végén 101,4% volt, amely alapján megállapítható, hogy a befektetett eszközök fedezettségét a csökkenő tendencia jellemezte a 2014-2015. évekre vonatkozóan.

A tárgyi eszközökön belül az ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok állományának – 2014-2015. években az előző évhez viszonyítva – 11 942,4 M Ft-os és 23 225,9 M Ft-os növekedése beruházások miatt következett be. Az Önkormányzatok a feleslegessé vált vagyon értékesítéséből származó 2014. évi, illetve 2015. évi 591,5 M Ft, illetve 581,1 M Ft összegű bevételeket beruházásokra, a vagyon pótlására fordították. A vagyonértékesítésből származó bevételek beruházásokra, vagyonpótlásra történő fordítása a nemzeti vagyon megőrzését, növekedését szolgálta.

Az Önkormányzatoknál az értékcsökkenések kompenzálásaként a szükséges vagyonpótlás megtörtént, a tárgyi eszközök eszközpótlási mutatója két egymást követő évben (2014-2015. években) 126,0%-on, illetve 214,0%-on alakult. A 2014-2015. években a tárgyi eszközöknek a nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközökön belüli aránya 95,5%, illetve 94,1% volt.

Az ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok eszközpótlási mutatója a 2014. évi 139,4%-ról 2015. évre 234,3%-ra emelkedett, amelyet elsősorban a beruházási és felújítási kiadások befektetett eszközöknek viszonyított aránya növekedése (2014. évben 6,0%, a 2015. évben 9,2%) eredményezett.

A koncesszióba és/vagy vagyonkezelésbe adott eszközök állományának 2014. évi 2024,5 M Ft csökkenését, a 2015. évi 6274,4 M Ft összegű növekedését a vagyonkezelésbe adás változásai okozták. A növekedés kockázatot jelez, mert ha a koncesszió vagy a vagyonkezelés jogosultja eszközpótlási kötelezettségének nem tesz eleget, az eszközpótlások elmaradásával a vagyonkezelésbe/koncesszióba adott vagyontárgyak elhasználandók, értéküket elvesztik.

A többségi tulajdonban lévő gazdasági társaságok (továbbiakban: gazdasági társaságok) száma a 2014. év január 1-jén 63 db volt, ami a 2014. évben 55 db-ra csökkent, a 2015. évben 60 db-ra nőtt. A gazdasági társaságok között két nagyközségi önkormányzathoz tartozott egy-egy, a kormányzati szektorba sorolt szervezetek közé tartozó (ESA kör) gazdasági társaság.

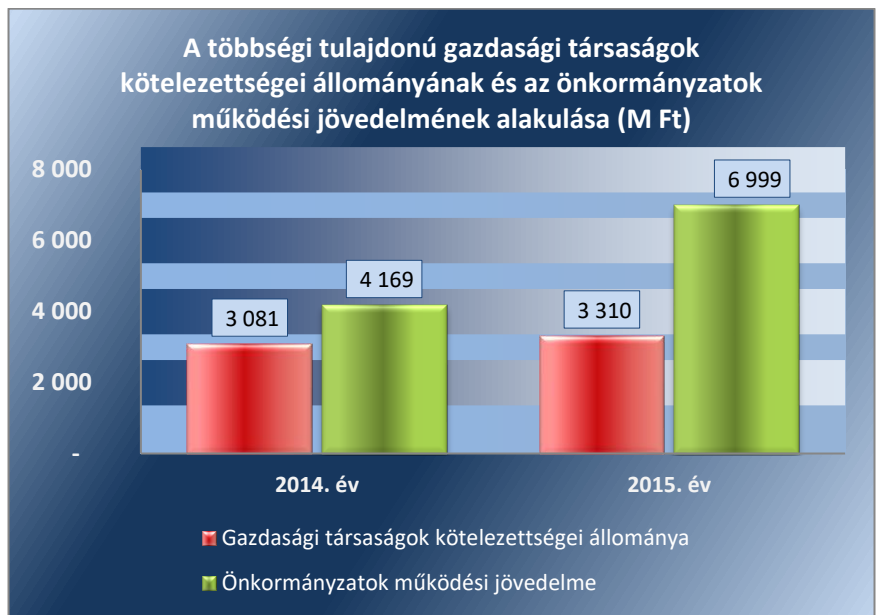
A gazdasági társaságok kötelezettségeinek állománya 2015. évben 7,4%-kal – 3310 M Ft-ra – emelkedett az előző évhez képest. A 2015. évi kötelezettségek emelkedése kedvezőtlen, mert a gazdasági társaságok nemfizetése esetében az Önkormányzatokra helytállási kötelezettségeket háríthat. E helytállási kötelezettség kockázatot jelent az Önkormányzatok gazdálkodására, amennyiben a gazdasági társaságok kötelezettségei állománya nagyobb mértékű, mint az önkormányzatok éves működési jövedelme. A gazdasági társaságok év végi kötelezettségeinek és az Önkormányzatok működési jövedelmének alakulását a 6. ábra mutatja be.

5. táblázat

MUTATÓK ALAKULÁSA		
Mutatók	2014. év	2015. év
Gazdasági társaságok kötelezettségállományának változása (M Ft)	3081,1	3310,1
Gazdasági társaságok számának változása (darab)	-8	5

Forrás: gazdasági társaságok adatai

6. ábra

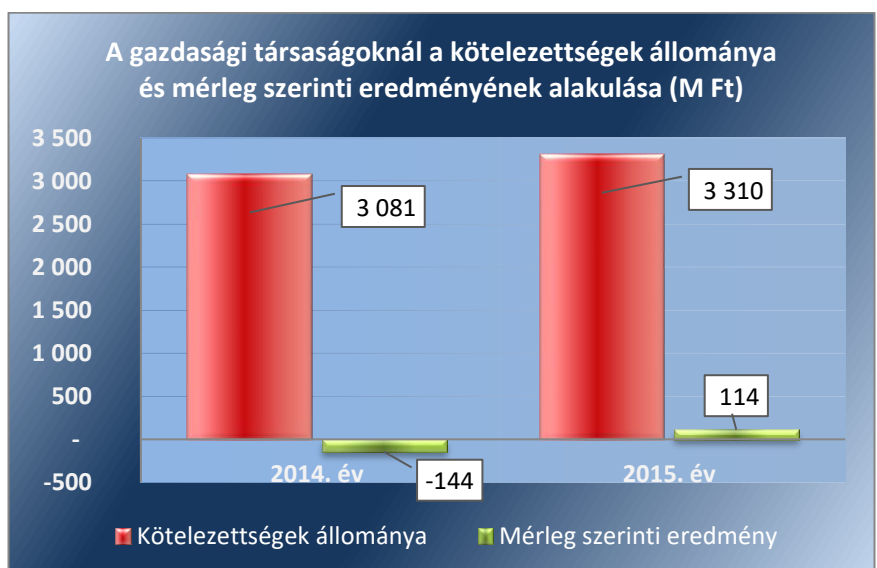

Forrás: önkormányzati beszámolók

A gazdasági társaságok – összevont – mérleg szerinti eredménye kedvezően alakult, mert a 2014. évi 144 M Ft veszteségről, a 2015. év végére 114 M Ft nyereségre változott. A 2015. év végén 23 gazdasági társaságnál (a gazdasági társaságok 38%-ánál) volt veszteséges a gazdálkodás, a legnagyobb veszteség 39 M Ft volt. Az Önkormányzatoknak a gazdasági társaságuk veszteséges gazdálkodása esetén a szükséges intézkedéseket meg kell tennie (Gt.⁵ 51. §-a/Ptk.⁶ 3:133. §-a). A tartósan veszteséges gazdálkodás likviditási problémákat okozhat a gazdasági társaságoknál, amelyek kezeléséhez a tulajdonosi önkormányzatoknak is hozzájárulást kell vállalniuk.

A gazdasági társaságok kötelezettségei és eredményei alakulását az 7. ábra mutatja be.

7. ábra

Forrás: önkormányzati beszámolók

A gazdasági társaságok számának változása, kötelezettségeik kismértékű emelkedése, valamint egyes gazdasági társaságok veszteséges működése 2015. évben kockázatot jelentett az Önkormányzatok vagyongazdálkodásában.

Az Önkormányzatok tartós részesedéseinek állománya az előző évhez viszonyítva a 2014. évben 11,8%-kal csökkent, a 2015. évben 0,6%-kal emelkedett, amelyet a gazdasági társaságokban újabb részesedés szerzése, vagy tőkeemelés okozott.

KÖVETKEZTETÉSEK

Az ÁSZ tv. 32. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében az ÁSZ jelentés tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat, következtetéseket, amelyeknek a 24. § (1) d) pontja szerint okszerűnek és megalapozottnak kell lenniük.

A nagyközségi önkormányzatok pénzügyi,- vagyoni helyzetére, eladósodására irányuló kockázatok értékelése rámutatott arra, hogy a nagyközségi önkormányzatok pénzügyi egyensúlyi helyzete az ellenőrzött időszakban stabilitást mutatott. A nagyközségi önkormányzatoknál a működési jövedelem fedezetet nyújtott a felhalmozási költségvetés negatív egyenlegére, valamint finanszírozási műveletekre is. A nagyközségi önkormányzatok vagyongazdálkodása területén feltárt és beazonosított kockázatok nem igényelnek azonnali, és rendszerszintű kezelést. Az ellenőrzés megállapításai alapján a többségi tulajdonban lévő gazdasági társaságok kötelezettség állományának növekedéséből, valamint a vagyon állagmegóvásához kapcsolódó kötelezettségek teljesítéséből adódó kockázatok középtávú kezelése célszerű.

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: FOGALOMTÁR

adósságkonszolidáció	A helyi önkormányzatok adósságának állam által történő átvállalása.
adósságkonszolidációt követő időszakban bekövetkező eladósodás kockázatforrás	Az állam a központi intézkedések – kiemelten az adósságkonszolidáció – révén jelentős szerepet vállalt az önkormányzatok pénzügyi kockázatainak mérséklésében. Az államháztartás önkormányzati alrendszerében felhalmozott adósság állam részéről történő kiegyenlítését, illetve átvállalását követően az önkormányzatok kiemelt feladata, egyben felelőssége az adósságállomány újratermelődésének megakadályozása. Kockázatforrást jelent, ha az önkormányzat kötelezettségei emelkednek, a mérlegben az idegen források aránya nő, az adósságkonszolidációt követően a gazdálkodás újra eladósodási pályára áll. Az eladósodás a pénzügyi gazdálkodás egyenes következménye (hiány), ugyanakkor hatással is van rá a folyó adósságszolgálat teljesítésén keresztül
adósságszolgálat	Az adósság tőkerészének és az esedékes kamat együttes összegének törlesztése.
belső eladósodás kockázatforrás	Kockázatforrást jelent, ha az értékcsökkenések kompenzálásaként a szükséges vagyonpótlás nem történt meg, ha romlott az eszközök állaga, mert az rejtett eladósodást jelent.
beruházás	A tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítás, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése. A beruházás a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység. (Forrás: Számv. tv. ⁷ 3. § (4) bekezdés 7. pontja)
CLF módszer	Az önkormányzatok költségvetése elemzésének módszere, amely a pénzügyi kapacitás (nettó működési jövedelem) fogalmát helyezi a középpontba. A módszer következetesen elkülöníti a folyó és a felhalmozási költségvetés bevételeit és kiadásait, azok költségvetési egyenlegeit. Bizonyos mértékig a vállalati gazdálkodás logikai elemeit érvényesíti az önkormányzatok pénzügyi, jövedelmi helyzetének vizsgálata során.
ellenőrzési kritériumok	Azok az alkalmazott viszonyítási alapok, amelyek az ellenőrzési feladat tárgyának értékelésére szolgálnak.
eszközpótlási mutató	A tárgyi eszközállomány elemzéséhez használt mutató, amely megmutatja, hogy az üzembe helyezett beruházások milyen hányadát képezi az elszámolt értékcsökkenésnek. Számításakor tárgyévben üzembe helyezett beruházások, felújítások értékét a tárgyi eszközök tárgyévben elszámolt értékcsökkenéséhez kell viszonyítani.
fejlesztés	Alapvetően felhalmozási kiadásokban megtestesülő tevékenység, amely új, vagy a korábbinál műszaki, technikai szempontból korszerűbb tárgyi eszköz létrehozására irányul, illetve meglévő tárgyi eszköz műszaki, technikai paramétereinek korszerűsítését valósítja meg. (Forrás: Ávr. ⁸ 1. § b) pontja)
felhalmozási bevétel	Az önkormányzatok tárgyévi felhalmozási célú költségvetési bevételei.
felhalmozási kiadás	Az önkormányzatok tárgyévi felhalmozási célú költségvetési kiadásai.
felhalmozási kiadások és finanszírozása kockázatforrás	Kockázatforrást jelent az erőn felüli beruházási aktivitás, illetve ha a folyamatban lévő felhalmozási feladatok finanszírozásához szükséges pénzügyi forrás nem áll az önkormányzat rendelkezésére.
felújítás	Az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló időszakonként visszatérő olyan tevékenység, melynek során az eszköz élet-

	tartama megnövekszik, minősége, használata jelentősen javul, így a pótlólagos ráfordításból a jövőben gazdasági előnyök származnak. (Forrás: Számv. tv. 3. § (4) bekezdés 8. pontja)
finanszírozás kockázatforrás	Kockázatforrást jelent, ha az önkormányzat nem rendelkezik megfelelő fedezettel a külső források adósságszolgálatának teljesítéséhez, ami hosszútávon vagyonfeléléshez vagy adósságspirálhoz vezethet.
folyó bevétel	Az önkormányzatok tárgyévi működési célú költségvetési bevételei
folyó kiadás	Az önkormányzatok tárgyévi működési célú költségvetési kiadásai
folyó költségvetés egyenlege	A folyó költségvetés egyenlege, azaz a működési jövedelem megmutatja, hogy az Önkormányzat éves folyó bevétele fedezetet biztosít-e a kötelező és önként vállalt feladatellátáshoz kapcsolódó éves folyó kiadására. A működési jövedelem negatív értéke pénzügyileg fenntarthatatlan helyzetet jelez. A mutató pozitív értéke megtakarítást mutat, amely forrásul szolgálhat az Önkormányzat fennálló kötelezettségei megfizetéséhez, valamint fejlesztéséhez.
garancia- és kezességvállalás kockázatforrás	Kockázatforrást jelent, ha a szerződés kötelezettje a szerződésben vállalt kötelezettségeit nem teljesíti a jogosultnak, mert azokért a kezes köteles helytállni. A garancia- és kezességvállalások függő kötelezettségként kockázatot jelentenek az önkormányzat költségvetésére, ezen keresztül a közfeladatok ellátására.
garanciavállalás	Olyan kötelezettségvállalás, ahol a garanciát vállaló valamely jövőbeni esemény bekövetkezésekor, a szerződésben meghatározott feltételek beálltakor a garancia kedvezményezettje számára meghatározott összegig, meghatározott időpontig, felszólításra azonnal fizet.
hasznosítás	A nemzeti vagyon birtoklásának, használatának, hasznok szedése jogának bármely – a tulajdonjog átruházását nem eredményező – jogcímen történő átengedése, ide nem értve a vagyonkezelésbe adást, valamint a haszonélvezeti jog alapítását. (Forrás: Nvtv. ⁹ 3. § (1) bekezdés 4. pontja)
helyénvalósági ellenőrzés	A helyénvalósági ellenőrzés a megfelelőségi ellenőrzés azon altípusa, amelyet azokban az esetekben kell alkalmazni, amelyekre jogszabályi előírások nem alkalmazhatóak, illetve amennyiben egyes kérdések megítélésénél nyilvánvaló jogszabályi hiányosságok vannak.
kezességvállalás	Szerződésben vállalt olyan kötelezettség, amelyben a kezes arra vállal kötelezettséget, hogy ha a szerződés kötelezettje nem teljesíti a kezes maga fog helyette teljesíteni a jogosultnak. (Forrás: Ptk. ¹⁰ 272. §, Ptk. ² 6:416.§).
kiegészítő önkormányzati támogatás	A 2014-2015. években a települési önkormányzatok rendkívüli támogatása és a tartósan fizetésektelen helyzetbe került helyi önkormányzatok adósságrendezésére irányuló hitelfelvétel visszterhes kamattámogatása, a pénzügyi gondnok díja, továbbá a 2014. évben a megyei önkormányzati tartalékból kapott támogatás, a 2015. évben a megyei önkormányzatok rendkívüli támogatása.
kockázatforrás	A kockázatok kiváltó okait kockázatforrásnak nevezzük. Az Önkormányzatok kockázatait megfigyelő rendszer (ÖKOMER) kialakítása során első lépésben azonosítottuk a nyomon követhető kockázatokat, majd a kockázatos területeket és a kiváltó okokat (kockázatforrásokat). Kockázatként azonosítottuk, ha az önkormányzat hosszú távon nem képes a törvényben meghatározott feladatait ellátni, költségvetése változatlan formában nem fenntartható. A kockázat értékelésének célja annak megállapítása volt, hogy a pénzügyi gazdálkodás, eladósodás, vagyongazdálkodás kockázati területek milyen mértékben befolyásolják, veszélyeztetik az önkormányzat működését, a közfeladatok ellátását. A három kockázati terület minősítéséhez összesen 10 kockázatforrást rendeltünk.

koncesszió	Az állam, illetőleg az önkormányzat (önkormányzati társulás) kizárólagos tulajdonában lévő vagyontárgyak birtoklásának, használatának és hasznosításának, valamint a koncesszió-köteles tevékenységek gyakorlásának jogát, visszerhes szerződéssel, időlegesen úgy engedi át, hogy a jogosultnak részleges piaci monopóliumot biztosít.
kötelező közszolgáltatás (az önkormányzati feladatokat érintően)	Az önkormányzat kötelezően vállalt feladatkörébe tartozó egyes – közszolgáltatás útján megvalósuló – közfeladatok ellátása, amelyeket külön jogszabály (törvény, helyi önkormányzati rendelet) határoz meg.
közfeladat	Jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, amit az arra kötelezett közérdekből, a jogszabályban meghatározott követelményeknek és feltételeknek megfelelően végez, ideértve a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását, továbbá az állam nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeiből adódó közérdekű feladatokat, valamint e feladatok ellátásakor szükséges infrastruktúra biztosítását is. (Forrás: Nvtv. 3. § (1) bekezdés 7. pontja)
közfeladatok finanszírozási struktúrája kockázatforrás	Kockázatforrást jelent, ha az önkormányzat pénzügyi helyzete jelentős függőséget mutat a külső körülményektől (adóbevételektől, kiegészítő állami támogatásoktól). A közfeladatok finanszírozási struktúrája nem kielégítő, ha a működési bevételek nem fedezik teljes mértékben az ellátott közfeladatokat.
közhatalmi bevétel	A működési bevételeken belül azok a közhatalmi bevételek, amelyek az adókból, illetékekből, járulékokból, hozzájárulásokból, bírságokból, díjakból és más fizetési kötelezettségekből származnak (Áht. 6. §. (3) bekezdés b) pontja). Lehetnek adójellegű, díjjellegű és szankció jellegű bevételek.
megfelelőségi ellenőrzés	A számvevőszéki ellenőrzés azon típusa, amely annak megállapítására irányul, hogy az ellenőrzés tárgyát képező tevékenységek, pénzügyi műveletek, információk és adatok minden lényeges szempontból megfelelnek-e az ellenőrzött szervezetre vonatkozó szabályozásoknak és követelményeknek.
nettó működési jövedelem	A nettó működési jövedelem a jövedelemtermelő képességet méri. Megmutatja a működési bevételekből a működési kiadások és a hitelek tőketörlesztésének kifizetése után fennmaradó jövedelmet.
önkormányzat	A helyi önkormányzat jogi személy. Az önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület és szervei biztosítják. A képviselőtestület szervei: a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, a polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal, a jegyző, továbbá a társulás. A képviselő-testület a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására - jogszabályban meghatározottak szerint - költségvetési szervet, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény szerinti gazdálkodó szervezetet (a továbbiakban: gazdálkodó szervezet), nonprofit szervezetet és egyéb szervezetet (a továbbiakban együtt: intézmény) alapíthat, továbbá szerződést köthet természetes és jogi személlyel vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezettel. (Forrás: Mötv. ¹¹ 41. § (1), (2), (6) bekezdései)
önkormányzat többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok	Azok a gazdasági társaságok, amelyekben az önkormányzat a szavazatok több mint ötven százalékával vagy a Ptk. ¹ 685/B. § (2)-(3) bekezdéseiben rögzített meghatározó befolyással rendelkezik. A befolyással rendelkező akkor rendelkezik egy jogi személyben meghatározó befolyással, ha annak tagja, illetve részvényese, és jogosult e jogi személy vezető tisztségviselői vagy felügyelő-bizottsága tagjai többségének megválasztására, illetve visszahívására, vagy a jogi személy más tagjaival, illetve részvényeseivel kötött megállapodás alapján egyedül rendelkezik a szavazatok több mint ötven százalékával. A meghatározó befolyás akkor is fennáll, ha a befolyással rendelkező számára e jogosultságok közvetett módon (köztes vállalkozásain keresztül) biztosítottak. [Forrás: Ptk. ¹ 685/B. § (2)-(4), Ptk. ² 8:2.§ (1)-(3) bekezdései]

pénzintézetek felé történő eladósodás kockázatforrás	Kockázatforrásnak tekintettük, ha az önkormányzat (újból) adósságot keletkeztet, ami a kivételektől eltekintve a 2012. évtől kormányengedély-köteles. A pénzintézetekkel szemben fennálló kötelezettségek esetén olyan függőségi viszony jöhet létre, ahol az önkormányzat pénzügyi helyzete olyan külső körülmények hatására változhat, amely kizárólag a bank egyoldalú döntésén múlik.
pénzügyi kapacitás	A pénzügyi kapacitás az adóssok hitelfelvételi képességének azon mértéke, ahol még növelni tudják az adósságot anélkül, hogy a fizetőképtelenség elkerülése érdekében csökkenteniük kellene akár az aktuális, akár a jövőben esedékes kiadásait.
pénzügyi kockázat	A pénzügyi kockázat magában foglalja mindazon kockázatokat, amelyek a szervezet: pénzügyi helyzetére hatással vannak. Pl.: az adósságszolgálat miatti kockázatot, árfolyamkockázatot, felhalmozási kockázatot, fizetőképességi kockázatot, jövőbeni kötelezettségek kifizethetőségének kockázatát, kamatkockázatot, kezességvállalás kockázatát, likviditási kockázatot, mérlegen kívüli tételek kockázatát, nemfizetési kockázatot stb.
szállítók felé történő eladósodás kockázatforrás*	Kockázatforrást jelent, ha az önkormányzat növeli a szállítókkal szemben fennálló tartozásait (ami burkolt hitelezésnek minősülhet), és az elismert kötelezettségeit átmenetileg vagy véglegesen nem tudja határidőre teljesíteni. *(2014. január 1-jétől kötelezettségek dologi, felújítási, beruházási kiadásokra)
tárgyévi pénzügyi pozíció	A tárgyévi pénzügyi pozíció megmutatja, hogy a működési, felhalmozási és finanszírozási bevételek együttesen milyen mértékben nyújtottak fedezetet az összes kiadásra. Kedvezőtlen, ha a mutató értéke negatív, mert jelzi, hogy nem áll rendelkezésre a kiadások fedezetéhez szükséges forrás.
többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok kockázatforrás vagyongazdálkodás	Kockázatforrást jelent, hogy az önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok adósságállományáért a tulajdonos önkormányzatot helytállási kötelezettség terheli. A nemzeti vagyongazdálkodás feladata a nemzeti vagyon rendeltetésének megfelelő, az állam, az önkormányzat mindenkori teherbíró képességéhez igazodó, elsődlegesen a közfeladatok ellátásához és a mindenkori társadalmi szükségletek kielégítéséhez szükséges, egységes elveken alapuló, átlátható, hatékony és költségtakarékos működtetése, értékének megőrzése, állagának védelme, értéknövelő használata, hasznosítása, gyarapítása, továbbá az állam vagy a helyi önkormányzat feladatának ellátása szempontjából feleslegessé váló vagyontárgyak elidegenítése. (Forrás: Nvtv. 7. § (2) bekezdése)
vagyonkezelői jog	A vagyonkezelői szerződés alapján a vagyonkezelő jogosult meghatározott szervezeti tulajdonába tartozó dolog birtoklására és hasznai szedésére. A vagyonkezelő köteles a vagyontárgy értékét megőrizni, állagának megóvásáról, karbantartásáról, működtetéséről gondoskodni, továbbá díjat fizetni vagy a szerződésben előírt kötelezettséget teljesíteni.
vagyonváltozás kockázatforrás	Kockázatforrásként értékeltük, ha csökken a nemzeti vagyon, ha az önkormányzatok a vagyonértékesítésből származó bevételeket nem beruházásokra, a vagyon pótlására fordítják.

■ II. SZ. MELLÉKLET: AZ ELLENŐRZÉSI KRITÉRIUMOK MÓDSZERTANA ÉS ÉRTÉKELÉSE

Az ellenőrzés tárgya: Az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatósága, a törvényben előírt feladatok ellátása, az önkormányzatnál észlelt negatív tendenciák okainak, kockázatainak feltárása, amely az ellenőrzési kritériumok alapján kerül értékelésre.

Az ellenőrzési kritériumok meghatározása során első lépésben azonosításra kerültek az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának kockázatos területei és a kiváltó okai (kockázatforrások), amelyekhez minden esetben mutatószám került hozzárendelésre. A mutatószámok között a viszonyszámok (relatív mutatószámok) és az abszolút adatok (abszolút mutatószámok) egyaránt megtalálhatóak, amelyekhez a Magyar Államkincstár által szolgáltatott adatállományok (kötségvetési beszámolók, időközi költségvetési jelentések, mérlegjelentések adatait) kerültek felhasználásra.

Az egyes kockázati területek és kockázatforrások minősítése „pontozásos módszerrel” a mutatószámok értékelése alapján történt.

- Első lépésben a mutatószámok értékelésére és egy háromelemű skálán történő elhelyezésére került sor. Az értékelés (a kategória határok meghatározása) elsődlegesen a mutatószámok közgazdasági értelmezése alapján, az Állami Számvevőszék ellenőrzési tapasztalatait felhasználva történt. Az értékelések alapján egy-egy mutató alacsony besorolás esetén 0 pontot, közepes esetén 1 pontot, magas kockázatjelzés esetén 2 pontot kapott. (Pl.: ha a működési kiadások fedezettsége mutató 90% alatti volt, akkor magas kockázati besorolást, 2 pontot, ha 100% feletti volt akkor alacsony besorolást, 0 pontot kapott.) A %-ban kifejezett mutatók kockázati besorolására a pontos (több tizedes jegy) értékek alapján került sor, ugyanakkor az önkormányzati riport a mutatókat egy, illetve esetenként két tizedes számjegyig mutatja be.
- Annak érdekében, hogy a kockázatforrások minősítésénél a lényeges mutatók értéke legyen a meghatározó a jellegzetes mutatókéval szemben, a mutatószámok súlyozására került sor*. A súlyok mértékének megválasztásakor az elsődleges mutatókat középértéknek tekintve 1-es súly mellérendelése† történt. A főmutató súlya az elsődleges mutatók súlyának kétszeresében, míg a másodlagos mutatók súlya az elsődleges mutatók súlyának felében került meghatározásra. (Pl.: a kockázatforrás minősítéséhez a működési kiadások fedezettségét főmutatóként vették figyelembe, ezért 2-es súlyt rendeltek hozzá. Így ha a mutató kockázati besorolása magas volt, a magas kockázati besoroláshoz rendelt 2 pontot szorozták a főmutatóhoz rendelt 2-es súlyszámmal és az elért pontszám 4, míg alacsony besorolás esetén a besoroláshoz rendelt 0 pontot szorozva a főmutatóhoz rendelt 2-es súlyszámmal elért pontszám 0 volt.)
- Ezt követően került sor az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának kockázatahoz rendelt kockázati területek és kockázatforrások értékelési ponthatárainak meghatározására oly módon, hogy kockázatforrásonként a mutatószámok súlyozott értékelésével elérhető összes pontszám három egyenlő részre (alacsony, közepes, magas) osztása történt meg. (Pl.: A közfeladatok finanszírozási struktúrája kockázatforrás 1 db főmutató, 2 db elsődleges mutató és további 2 db másodlagos mutató alakulása alapján került értékelésre. A mutatók magas kockázati besorolása esetén – a súlyozást követően – elérhető legmagasabb pontszám 10 volt. Ezt három egyenlő részre osztva kerültek meghatározásra a közfeladatok finanszírozási struktúrájának értékelési ponthatárai, amely 0-3,32 pontig alacsony, 3,33-6,66 pontig közepes, 6,67-10 pont között magas kockázati minősítést kapott.) A pénzügyi gazdálkodás és eladó-

---

* A súlyozás kifejezi, hogy az alkalmazott mutatószámok egymáshoz képest milyen mértékben járulnak hozzá az adott kockázatforrás értékeléséhez.

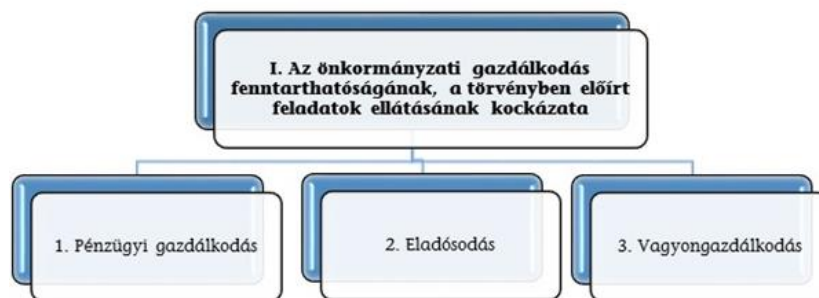
† Egy esetben a banki kötelezettségállomány mérlegfőösszeghez mért nagysága mutatónál a kockázatforrás kiegyensúlyozottabb megítélése érdekében az 1-es súlyozás helyett 1,5-ös súlyozás került alkalmazásra..

sodás kockázati területek és a hozzájuk tartozó egyes kockázatforrások 2014. évi és 2015. évi értékelési pontjai eltérnek egymástól, mivel az eredmény szemléletű mutatók változása első alkalommal a 2015. évben volt értékelhető.

- Az egyes **kockázatforrások értékelésekor** a kockázatforráshoz rendelt **mutatószámok** – súlyozással kapott – **értékeinek összesítése és** a kialakított értékelési ponthatárok szerinti **minősítése történt meg.** (Pl.: egy önkormányzat minősítésekor a közfeladatok finanszírozási struktúrája kockázatforráshoz rendelt 5 db mutató – fentiekben bemutatott – értékelésével elért összes pontszám 7 volt, akkor a kockázatforrás a hármas skálán a 6,67-10 pont közé került, így magas minősítést kapott.)
- Az egyes **kockázati területek minősítése hasonlóan történt.** Az egyes kockázati területeket meghatározó **kockázatforrások pontjainak aggregálását követően,** a kockázati területen elérhető összes pont három egyenlő részre osztásával kialakított skálán történő **értékelésére került sor.** Ha azonban a kockázatforrások közül legalább egy magas kockázati besorolást ért el, akkor a pontozás szerinti értékeléstől eltérően, a kockázati terület besorolása közepes kockázati minősítésűre módosult.

Az ellenőrzés tárgyának, az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának értékelése:

A három kockázati terület együttes értékelése alapján az alábbi mátrix segítségével került meghatározásra az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának értékelése a következők szerint:

I. Az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának kockázata	Közepes 1						Magas 2									
	Alacsony 0	Közepes 1		Közepes 2		Közepes 3		Magas 1		Magas 2						
1. Pénzügyi gazdálkodás	3 alacsony	2 alacsony	1 alacsony	2 közepes	2 alacsony	1 alacsony	1 közepes	1 magas	3 közepes	1 alacsony	2 magas	2 közepes	1 magas	1 közepes	2 magas	3 magas
2. Eladósodás		1 közepes	2 közepes	1 magas	1 közepes	1 magas	1 közepes	1 magas	1 közepes	1 magas	1 közepes	1 magas	1 közepes	1 magas	1 közepes	1 magas
3. Vagyongazdálkodás		1 közepes	1 közepes	1 magas	1 közepes	1 magas	1 közepes	1 magas	1 közepes	1 magas	1 közepes	1 magas	1 közepes	1 magas	1 közepes	1 magas

■ III. SZ. MELLÉKLET: AZ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ALAKULÁSA KIEMELT MÉRLEGSORONKÉNT A 2013-2015. ÉVEKBEN (M FT)

NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZATOK 2013-2015. évi MÉRLEGEINEK ADATAI

Megnevezés	2013. december 31.	2014. december 31.	2015. december 31.
Befektetett eszközök /NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ BEFEK- TETETT ESZKÖZÖK	314 136,5	324 548,3	358 408,2
KÉSZLETEK	198,3		
ÉRTÉKPAPÍROK	1 415,9		
NEMZETI VAGYONBA TARTOZÓ FORGÓ- ESZKÖZÖK		1 755,4	1 359,9
PÉNZESZKÖZÖK	13 255,5	12 851,8	17 531,5
KÖVETELÉSEK	5 260,0	6 460,1	6 143,2
EGYÉB SAJÁTOS ESZKÖZOLDALI ELSZÁ- MOLÁSOK		2 131,1	934,5
AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK		165,7	131,8
Egyéb aktív pénzügyi elszámolások	1 615,3		
Tájékoztató adat: Forgóeszközök (készle- tek, követelések, értékpapírok, pénzeszkö- zök, egyéb aktív pénzügyi elszámolások) (21 745,0 millió Ft)			
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	335 881,5	347 912,4	384 509,1
SAJÁT TŐKE	310 987,0	328 991,3	348 840,4
TARTALÉKOK	15 408,3		
KÖTELEZETTSÉGEK	8 609,1	5 760,6	4 688,4
EGYÉB SAJÁTOS FORRÁSOLDALI EL- SZÁMOLÁSOK		419,9	
KINCSTÁRI SZÁMLAVEZETÉSSEL KAP- CSOLATOS ELSZÁMOLÁSOK	-	-	-
PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK		12 740,6	30 980,3
egyéb passzív pénzügyi elszámolások	877,1		
FORRÁSOK ÖSSZESEN	335 881,5	347 912,4	384 509,1

■ IV. SZ. MELLÉKLET: PÉNZÜGYI EGYENSÚLYI HELYZET CLF MÓDSZER SZERINTI ÉRTÉKELÉSE A 2013-2015. ÉVEKBEK
(EZER FT)

1. FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS	2013. év	2014. év	2015. év	Változás [%] (2014-2013) / 2013	Változás [%] (2015-2014) / 2014
1.1.1. Saját működési bevételek tulajdonosi bevételek nélkül	23 006 668	23 679 503	25 419 394	2,92%	7,35%
1.1.2. Költségvetési támogatások a működőképesség megőrzését szolgáló kiegészítő támogatások nélkül	31 142 779	33 214 586	32 570 224	6,65%	-1,94%
1.1.3. Átengedett bevételek	1 314 180	1 316 944	1 374 221	0,21%	4,35%
1.1.4. Államháztartáson belülről kapott támogatások	12 747 511	14 774 370	16 150 732	15,90%	9,32%
1.1.5. EU-tól és külföldről kapott bevételek	27 778	289 481	51 891	942,12%	-82,07%
1.1.6. Államháztartáson kívülről kapott bevételek	165 091	279 353	421 171	69,21%	50,77%
1.1.7. Hozam- és kamatbevételek (2014-ben a működési rész csak az önkormányzat nyilvántartása alapján pontosítható)	476 921	333 592	125 108	-30,05%	-62,50%
1.1.8. Kölcsönök visszatérülése, igénybevétele	259 508	315 366	297 636	21,52%	-5,62%
1.1.9. A működőképesség megőrzését szolgáló kiegészítő támogatások	1 659 260	865 522	854 938	-47,84%	-1,22%
1.1. Folyó bevételek (1.1.1.+1.1.2.+1.1.3.+1.1.4.+1.1.5.+1.1.6.+1.1.7.+1.1.8.+1.1.9.)	70 799 696	75 068 717	77 265 315	6,03%	2,93%
1.2.1. Működési kiadások kamatkiadások nélkül	49 152 714	57 237 548	59 483 232	16,45%	3,92%
1.2.2. Államháztartáson belülről átadott pénzeszközök	4 207 462	3 876 391	4 210 479	-7,87%	8,62%
1.2.3.1. vállalkozásoknak	797 148	1 126 635	1 051 613	41,33%	-6,66%
1.2.3.2. EU-nak, illetve külföldre	7 559	1 426	800	-81,14%	-43,90%
1.2.3.3. magánszemélyeknek	8 435 619	7 001 639	3 764 795	-17,00%	-46,23%
1.2.3.4. non-profit szervezeteknek	1 066 980	1 209 767	1 406 167	13,38%	16,23%
1.2.3. Transzferkiadások	10 307 306	9 339 467	6 223 375	-9,39%	-33,36%
1.2.4. Kamatkiadások	80 067	115 511	87 663	44,27%	-24,11%
1.2.5. Kölcsönök nyújtása, törlesztése	120 176	330 804	261 022	175,27%	-21,09%
1.2. Folyó kiadások (1.2.1.+1.2.2.+1.2.3.+1.2.4.+1.2.5.)	63 867 725	70 899 721	70 265 771	11,01%	-0,89%
1.3. Folyó költségvetés egyenlege, működési jövedelem (1.1. - 1.2.)	6 931 971	4 168 996	6 999 544	-39,86%	67,90%
2. FELHALMOZÁSI KÖLTSÉGVETÉS					
2.1.1. Saját tőkebevételek	2 969 309	775 284	590 166	-73,89%	-23,88%
2.1.2. Költségvetési támogatások	2 025 962	3 164 443	4 064 138	56,19%	28,43%
2.1.3. Államháztartáson belülről kapott támogatások	14 096 102	14 048 076	25 634 606	-0,34%	82,48%
2.1.4. EU-tól és külföldről kapott támogatások	48 972	105 289	309 030	115,00%	193,51%
2.1.5. Államháztartáson kívülről kapott bevételek	418 772	620 206	629 362	48,10%	1,48%
2.1.6. Hozam- és kamatbevételek (2014-ben (02/196+02/200-ből a felhalmozási rész csak az önkormányzat nyilvántartása alapján pontosítható)	18 638	0	0	-100,00%	0,00%
2.1.7. Kölcsönök visszatérülése, igénybevétele	343 786	323 102	622 642	-6,02%	92,71%
2.1. Felhalmozási bevételek (2.1.1.+2.1.2.+2.1.3.+2.1.4.+2.1.5.+2.1.6.+2.1.7.)	19 921 541	19 036 400	31 849 944	-4,44%	67,31%
2.2.1. Saját beruházási kiadás áfával	16 919 410	15 355 906	27 210 388	-9,24%	77,20%
2.2.2. Saját felújítási kiadás áfával	3 914 435	4 210 731	5 609 853	7,57%	33,23%
2.2.3. Államháztartáson belülről átadott pénzeszközök	580 639	298 852	698 576	-48,53%	133,75%
2.2.4. EU-nak és külföldnek adott pénzeszközök	0	22 635	78 146	100,00%	245,24%
2.2.5. Államháztartáson kívülről adott pénzeszközök	562 484	1 234 931	469 825	119,55%	-61,96%
2.2.6. Befektetéssel kapcsolatos kiadások	62 448	58 536	19 693	-6,26%	-66,36%
2.2.7. Kamatkiadások (2014-ben 01/51+01/54-ből a felhalmozási rész csak az önkormányzat nyilvántartása alapján pontosítható)	209 945	0	0	-100,00%	0,00%
2.2.8. Kölcsönök nyújtása, törlesztése	299 489	359 785	239 455	20,13%	-33,44%
2.2.9. ÁFA befizetések (2014-ben a 01/50-ből a felhalmozási rész csak az önkormányzat nyilvántartása alapján pontosítható)	637 612	0	0	-100,00%	0,00%
2.2. Felhalmozási kiadások (2.2.1.+2.2.2.+2.2.3.+2.2.4.+2.2.5.+2.2.6.+2.2.7.+2.2.8.+2.2.9.)	23 186 462	21 541 376	34 325 936	-7,10%	59,35%
2.3. Felhalmozási költségvetés egyenlege (2.1. - 2.2.)	-3 264 921	-2 504 976	-2 475 992	23,28%	1,16%
3. FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK NÉLKÜLI (GFS) POZÍCIÓ (1.3.+2.3.)	3 667 050	1 664 020	4 523 552	-54,62%	171,84%
4. FINANSZÍROZÁSI MŰVELETEK					
4.1. Hitelfelvétel	672 578	789 459	1 574 506	17,38%	99,44%
4.2. Hiteltörlesztés	2 465 420	2 073 396	1 636 269	-15,90%	-21,08%
4.3. Forgatási és befektetési célú értékpapírok kibocsátása	0	0	0	0,00%	0,00%
4.4. Forgatási és befektetési célú értékpapírok beváltása	619 721	567 049	0	-8,50%	-100,00%
4.5. Forgatási és befektetési célú értékpapírok értékesítése	490 898	827 590	411 320	68,59%	-50,30%
4.6. Forgatási és befektetési célú értékpapírok vásárlása	788 638	620 050	1 053 313	-21,38%	69,88%
4.7. Egyéb finanszírozási bevételek	-2 343 209	16 457 414	26 893 154	802,35%	63,41%
4.8. Egyéb finanszírozási kiadások	-1 976 808	15 094 693	28 098 026	863,59%	86,15%
4.9. Finanszírozási műveletek egyenlege (4.1.-4.2.+4.3.-4.4.+4.5.-4.6.+4.7.-4.8.)	-3 076 704	-280 725	-1 908 628	90,88%	-579,89%
5. TÁRGYÉVI PÉNZÜGYI POZÍCIÓ (1.3. + 2.3.+4.9.)	590 346	1 383 295	2 614 924	134,32%	89,04%
6. NETTÓ MŰKÖDÉSI JÖVEDELEM (működési jövedelem (1.3.) - tőketörlesztés (4.2.+4.4))	3 846 830	1 528 551	5 363 275	-60,26%	250,87%
* Az önkormányzat bevételei nem tartalmazzák az előző évi pénzaradvány igénybevételét.					
Tájékoztató adat: Maradvány igénybevétele	9 182 373	10 993 708	13 303 885	19,73%	21,01%

■ V. SZ. MELLÉKLET: AZ ÖNKORMÁNYZATOK 2014-2015. ÉVI FŐBB MUTATÓINAK ÉS KOCKÁZATI TERÜLETEKNEK AZ ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉSE

Önkormányzati riport									
Önkormányzat megnevezése:									
--- Nagyközségek									
Megye:					Országos összesítő adat				
Településtípus:					Nagyközségek				
Lakosságszám 2014 január 1-jén [fő]:					492 674				
Lakosságszám 2015 január 1-jén [fő]:					492 411				
Összefoglaló értékelés									
Azonosított kockázatok (értékelése: Magas=M / Közepes=K / Alacsony=A)	Az önkormányzat 2014. évi kockázati besorolása és pontozása		A településtípus 2014. évi átlagának kockázati besorolása és pontozása		Az önkormányzat 2015. évi kockázati besorolása és pontozása		A településtípus 2015. évi átlagának kockázati besorolása és pontozása		
I. Az önkormányzati gazdálkodás fenntarthatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának kockázata	A		A		A		A		
1. Pénzügyi gazdálkodás	A	5,0	5,0	A	A	5,0	5,0	A	
1.1 Közfeladatok finanszírozási struktúrája	A	2,0	2,0	A	A	1,0	1,0	A	
1.2 Felhalmozási kiadások és finanszírozása	K	2,0	2,0	K	K	2,0	2,0	K	
1.3 Finanszírozás	A	1,0	1,0	A	A	2,0	2,0	A	
2. Eladósodás	A	9,0	9,0	A	A	11,5	11,5	A	
2.1 Adósságkonszolidációt követő időszakban bekövetkező eladósodás	A	0,0	0,0	A	A	2,0	2,0	A	
2.2 Szállítók felé történő eladósodás	K	5,5	5,5	K	K	4,0	4,0	K	
2.3 Pénzügyi intézet felé történő eladósodás	A	1,5	1,5	A	K	5,5	5,5	K	
2.4 Garancia- és kezességvállalás	K	2,0	2,0	K	A	0,0	0,0	A	
3. Vagyongazdálkodás	A	2,5	2,5	A	A	6,0	6,0	A	
3.1 Vagyonszerzés	A	0,0	0,0	A	K	2,0	2,0	K	
3.2 Belső eladósodás	A	2,5	2,5	A	A	2,5	2,5	A	
3.3 Többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok	A	0,0	0,0	A	A	1,5	1,5	A	
II. Önkormányzati gazdálkodásból eredő államháztartási kockázatok	K		K		K		K		
III. Nemzeti vagyon megőrzésének, védelmének kockázata	K		K		A		A		

■ VI. SZ. MELLÉKLET: AZ ÖNKORMÁNYZATOK 2014-2015. ÉVI FŐBB MUTATÓI ÉS KOCKÁZATI TERÜLETEK RÉSZLETES ÉRTÉKELÉSE

Kockázat/Kockázati területek /Kockázatforrások/Mutatók	ÖKOMER szerinti adatok és értékelések			
	Mutatók értéke 2014.12.31	Kockázati besorolás 2014. év	Mutatók értéke 2015.12.31	Kockázati besorolás 2015. év
I. Az önkormányzati gazdálkodás fenntart-hatóságának, a törvényben előírt feladatok ellátásának kockázata		A		A
1. Pénzügyi gazdálkodás		A		A
1.1 Közfeladatok finanszírozási struktúrája		A		A
Működési kiadások fedezettsége	105,9%	A	110,0%	A
Kiegészítő önkormányzati támogatás aránya	0,82%	K	1,11%	K
Adóbevételek működési bevételeken belüli arányának változása százalékpontban	-0,72	K	1,87	A
Adóbevételek állományának változása	0,3%	A	12,1%	A
Helyi iparüzési adóbevételek állományának változása	0,0%	A	16,1%	A
1.2 Felhalmozási kiadások és finanszírozása		K		K
Felhalmozási kiadások fedezettsége	88,4%	K	92,8%	K
Rendkívüli eredmény (E Ft) és változása (%)	-	-	9,7%	A
1.3 Finanszírozás		A		A
Törlesztés fedezettségének aránya	63,3%	A	23,4%	A
Nettó működési jövedelem változása	-60,3%	K	250,9%	A
Pénzügyi műveletek eredménye (E Ft) és változása (%)	-	-	-142,9%	K
2. Eladósodás		A		A
2.1 Adósságkonszolidációt követő időszakban bekövetkező eladósodás		A		A
Eladósodási mutató	1,7%	A	1,2%	A
Eladósodási mutató változása százalékpontban	-0,7	A	-0,5	A
Hiánymutató	Nincs hiány!	A	Nincs hiány!	A
Tárgyévi pénzügyi pozíció változása	134,3%	A	89,0%	A
Tevékenység eredménye (E Ft) és változása (%)	-	-	37,2%	K
2.2 Szállítók felé történő eladósodás		K		K
Szállítói állomány (2014-től kötelezettségek dologi, felújítási beruházási kiadásokra) változása	7,2%	K	-39,7%	A
90 napon túli lejárt kötelezettségek állományának aránya (az összes köt. állományból)	0,3%	M	0,4%	M
Lejárt szállítói állomány (2014-től lejárt kötelezettségek dologi, felújítási beruházási kiadásokra) aránya (a szállítói állományból)	6,3%	K	12,8%	K
Lejárt szállítói állomány (2014-től lejárt kötelezettségek dologi, felújítási beruházási kiadásokra) változása	-51,8%	A	23,9%	K
Lejárt szállítói állomány (2014-től lejárt kötelezettségek dologi kiadásokra) aránya a dologi kiadások egy havi átlagához viszonyítva	6,1%	K	6,2%	K
2.3 Pénzügyintézet felé történő eladósodás		A		A
Banki kötelezettségállomány mérlegfőösszeghez mért nagysága	0,1%	A	0,2%	A
Banki kötelezettségek (rövid és hosszúlejáratú hitelek és kötvénykibocsátásból származó tartozások) állományának változása	-94,4%	A	114,6%	K
Tárgyévben kormányzati jóváhagyással megkötött hosszú lejáratú adósságot keletkeztető ...		K		K
...ügyletek darabszáma	3	K	3	K
... ügyletek értéke (E Ft)	196 367	A	418 001	A
Tárgyévben megkötött, kormányzati hozzájáruláshoz nem kötött, hosszúlejáratú adósságot keletkeztető ...		K		K
... ügyletek darabszáma	1	K	1	K
... ügyletek értéke (E Ft)	9 500	A	14 361	A
2.4 Garancia- és kezességvállalás		K		A
Garancia és kezességvállalások állománya (E Ft)	285 491	K	0	A
3. Vagyongazdálkodás		A		A
3.1 Vagyonszerzés		A		K
Befektetett eszközök fedezettsége	101,4%	A	97,3%	K
Ingtatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok állományának változása (E Ft)	11 942 447	A	23 225 976	A
Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök állományának változása (E Ft)	-2 024 499	A	6 274 365	K
3.2 Belső eladósodás		A		A
Eszközpótlási mutató (tárgyi eszközök összesen)	126,0%	A	214,0%	A
Eszközpótlási mutató (ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogokra)	139,4%	A	234,3%	A
Tárgyi eszközök használhatósági foka	80,0%	K	79,5%	K
Ingtatlanok használhatósági foka	82,5%	K	81,9%	K
3.3 Többségi önkormányzati tulajdonban lévő gazdasági társaságok		A		A
Többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok kötelezettségei állományának változása		A		A
...gazdasági társaságok számának változása (db)	-8	A	5	K
Tartós részesedések állományának változása	-11,84%	A	0,65%	A

■ VII. SZ. MELLÉKLET: A KOCKÁZATELEMZÉS ALÁ VONT ÖNKORMÁNYZATOK

SORSZÁM	NAGYKÖZSÉGEK	SORSZÁM	NAGYKÖZSÉGEK
1	ÖKÖRITÓFÜLPÖS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	67	LEÁNYFALU NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
2	KÖRÖSSZEGAPÁTI NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	68	BALATONSZÁRSZÓ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
3	EGYEK NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	69	TISZADOB NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
4	SZÁSZVÁR NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT	70	JÁSZLADÁNY NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
5	POCSAJ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	71	CIBAKHÁZA NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
6	KÁLLÓSEMJÉN NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	72	HERNÁDNÉMETI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
7	BÉKÉSSZENTANDRÁS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	73	TAKTAHARKÁNY NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
8	MEZŐFALVA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	74	CECE NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
9	DOBOZ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	75	NYÍRÁBRÁNY NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
10	SZENTISTVÁN NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	76	TOKOD NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
11	NAGYSZÉNÁS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	77	KARTAL NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
12	GÁVAVENCSELLŐ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	78	KISKUNLACHÁZA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
13	KUNMADARAS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	79	KÖLCSE NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
14	DÖMSÖD NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	80	NYÍRBOGÁT NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
15	GÁDOROS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	81	TARPA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
16	MUCSONY NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	82	PINCEHELY NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
17	HERNÁD NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	83	LAJOSKOMÁROM NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
18	BAGAMÉR NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	84	SOLYMÁR NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
19	ARLÓ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	85	TÁBORFALVA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
20	ÁSOTTHALOM NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	86	NYÍRBÉLTEK NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
21	TÁPIÓSZENTMÁRTON NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	87	TISZABECS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
22	BÁCSBOKOD NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	88	TUZSÉR NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
23	IZSÓFALVA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	89	ÖCSÖD NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
24	ZSÁKA NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	90	DECS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
25	SOPONYA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT	91	RÉVFÜLÖP NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
26	BUGYI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	92	DOMBEGYHÁZ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
27	TÁPIÓSZECsó NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	93	TISZALÚC NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
28	HÓGYÉSZ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	94	NAGYMÁGOCS NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
29	LAKITELEK ÖNKORMÁNYZATA	95	RECSK NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
30	RICSE NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	96	ALSÓNÉMEDI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
31	PARÁD NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	97	NYÁREGYHÁZA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
32	FÖLDES NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	98	LEVELEK NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
33	MOGYORÓD NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	99	TÁRNOK NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
34	PORCSALMA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	100	BERZENEC NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
35	FADD NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	101	VASKÚT NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
36	SZEGVÁR NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	102	ALGYÓ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
37	ORGOVÁNY NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	103	KISZOMBOR NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
38	LEPSÉNY NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	104	NAGYCENK NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
39	CSÖMÖR NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	105	SZÓDLIGET NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
40	VALKÓ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	106	HODÁSZ NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
41	HELVÉCIA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	107	CSABRENDEK NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

SORSZÁM	NAGYKÖZSÉGEK	SORSZÁM	NAGYKÖZSÉGEK
42	ZSOMBÓ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	108	SÜKÖSD NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
43	SÁRRÉTUDVARI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	109	NYÍRPAZONY NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
44	HORT NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	110	ETYEK NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
45	TYUKOD NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT	111	ECSER NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
46	BUGAC NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	112	BEREMEND NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
47	HARTA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	113	KÉTEGYHÁZA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
48	SZABADBATTYÁN NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	114	ÜLLÉS NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
49	SZADA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	115	ELŐSZÁLLÁS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
50	BORDÁNY NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	116	SZANY NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
51	KÁL NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	117	CSÖKMŐ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
52	TAKSONY NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	118	NAGYRÁBÉ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
53	BAG NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	119	PÉTFÜRDŐ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
54	INÁRC S NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	120	TISZAALPÁR NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
55	NAPKOR NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	121	DUNAPATAJ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
56	ZALAKOMÁR NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	122	NAGYVENYIM NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
57	CSERSZEGTOMAJ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	123	PÁKOZD NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
58	SZIRMABESENŐ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	124	PERKÁTA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
59	VAJSZLÓ NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT	125	VONYARCVASHEGY NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
60	CSABACSÚD NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	126	FELSŐPAKONY NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
61	KEVERMES NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	127	HOSSZÚPÁLYI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
62	SÁROSD NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	128	NAGYKOVÁCSI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
63	SEREGÉLYES NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	129	MÉRK NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
64	BÓSÁRKÁNY NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	130	NAGYDOROG NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
65	HEGYESHALOM NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT	131	GYENESDIÁS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
66	NAGYIGMÁND NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	132	SZENTMÁRTONKÁTA NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

FÜGGELÉK: ÉSZREVÉTELEK

A jelentéstervezetet a Számvevőszék 15 napos észrevételezésre megküldte az ellenőrzött szervezet vezetőjének az ÁSZ tv. 29. §[‡] (1) bekezdése előírásának megfelelően.

Az ellenőrzött szervezet vezetője az ÁSZ tv. 29. § (2) bekezdésében foglalt észrevételezési jogával nem élt, a jelentéstervezetre észrevételt nem tett.

- Belügyminisztérium BMÖGF/490-2/2018. iktatószámú válaszelevele az észrevételezésre megküldött jelentéstervezetre

---

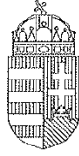
[‡] **29. §** (1) Az Állami Számvevőszék az ellenőrzési megállapításait megküldi az ellenőrzött szervezet vezetőjének vagy az általa megbízott személynek, és annak, akinek személyes felelősségét állapította meg.

(2) Az ellenőrzött szervezet vezetője és a felelősként megjelölt személy az ellenőrzés megállapításaira tizenöt napon belül írásban észrevételt tehet.

(3) Az Állami Számvevőszék az észrevételre a beérkezésétől számított harminc napon belül írásban válaszol. A figyelembe nem vett észrevételeket köteles a jelentésben feltüntetni, és megindokolni, hogy azokat miért nem fogadta el.

428

BELÜGYMINISZTERIUM

DR. PINTÉR SÁNDOR
miniszter

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK
BE-17994/2018/1
Érkezett: 2018 MARCH 29.
Iktatószám: EL-0318-013/2018
Melléklet: .....

Iktatószám: BMÖGF/490 - 2/2018.

Domokos László úrnak,
elnök

Tárgy: jelentéstervezet szakmai
véleményezéséről

Állami Számvevőszék

Budapest
Apáczai Csere János utca 10.
1052

Holman H.
2018.03.10

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönettel vettem az „Önkormányzatok pénzügyi monitoring alapján végzett ellenőrzése – A nagyközségei önkormányzatok gazdálkodásának fenntarthatósága” elnevezésű számvevőszéki jelentéstervezet előzetes megküldését.

A jelentéstervezetben foglaltakkal összefüggésben észrevételt nem teszek.

Egyidejűleg megköszönöm Elnök úrnak a számvevők munkáját, és további sikereket kívánok.

Budapest, 2018. március „X”.

Üdvözlettel:

Dr. Pintér Sándor

Készült: 2 péld.
Kapják: 1. sz. Címzett
2. sz. Irattár

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

---

¹ Önkormányzatok	a 132 Nagyközségi Önkormányzat a VII. számú melléklet szerint
² ÁSZ	Állami Számvevőszék
³ MÁK	Magyar Államkincstár
⁴ EU	Európai Unió
⁵ Gt.	2006. évi IV. törvény a gazdasági társaságokról (hatálytalan 2014. március 15-től)
⁶ Ptk. ₂	2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (hatályos 2014. március 15-től)
⁷ Számv. tv.	2000. évi C. törvény a számvitelről (hatályos: 2001. január 1-jétől)
⁸ Ávr.	368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (hatályos: 2012. január 1-jétől)
⁹ Nvtv.	2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról (hatályos: 2011. december 31-től)
¹⁰ Ptk. ₁	1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről (hatálytalan 2014. március 15-től)
¹¹ Mötv.	2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól (hatályos: 2012. január 1-jétől)

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Csere János utca 10.

Levélcím: 1364 Budapest 4. Pf. 54

Telefon: +36 1 484 9100 Telefax: +36 1 484 9200

www.asz.hu